

OBKLIČOVÁNÍ A NIČENÍ OBKLIČENÉHO NEPŘÍTELE

Úplné obklíčení a zničení obklíčeného nepřítele se právem považuje za vrchol vojenského umění. Nejinak tomu bylo i ve Velké vlastenecké válce Sovětského svazu proti německým fašistickým uchvatitelům a jejich spojencům.

Sovětská armáda připravila mnohé novodobé „Kanny“ v řadě velkých úspěšných obklíčovacích operací. Tak tomu bylo např. v bitvě u Stalingradu (1942 až 1943), v korsuň-ševčenkovské operaci (1943), v běloruské operaci (1944), v budapeštské operaci (1944—45) a v závěrečné berlínské operaci (1945). V nich byly téměř pokaždé obklíčeny a zničeny desítky nepřátelských divizí, zajaty statisíce nepřátelských vojáků a zničeno nebo ukořistěno obrovské množství zbraní, bojové techniky a jiného vojenského materiálu.

O opakování Kann snili také vojevůdci císařského prušácko-junkerského Německa. Plány obklíčovacích operací Moltkeho ml. a Schlieffena se německým imperialistům v první světové válce nepodařilo uskutečnit. O nic lépe se nevedlo ani jejich následovatelům, organizátorům a realizátorům známého „blitzkriegu“.

K rozhodným výsledkům nevedly ani operace Angloameričanů po vylodění ve Francii v červnu 1944, po otevření druhé fronty. Jejich operace, která měla za cíl obklíčit uskupení německých fašistických vojsk na Normandském poloostrově se nezdařila. Kleště u Argentan se neuzavřely. Bylo tomu tak proto, že křídelní uskupení jejich vojsk, navzdory obrovské materiální převaze, nedokázala vyvinout potřebné tempo útoku a mezi různými druhy pozemního vojska a letectvem byla velmi nízká úroveň součinnosti. V neposlední řadě sehrála svoji roli i malá zkušenost velitelů a nerozhodnost.

Operace Sovětské armády jsou dodnes trvalým zdrojem poučení. Proto chceme-li poznat a správně formulovat soudobé zásady bojové činnosti vojsk v operacích vedených s cílem obklíčit a zničit nepřátelské uskupení, musíme pečlivě analyzovat poznatky a studovat závěry z této formy operační a bojové činnosti vojsk slavné Sovětské armády.

Která hlavní poučení vyplynula z obkličovacích operací Sovětské armády?

1. Operace s cílem obklíčit a zničit hlavní nepřátelská uskupení byly součástí velkých **útočných operací**. Proto byly předem naplánovány a všestranně zabezpečeny. Jejich úspěch zpravidla závisel na značné převaze sil a prostředků a na rychlém průlomu taktické hloubky nepřátelské obrany a jeho rozšíření do stran.

2. Velké obkličovací operace byly realizovány skupinami frontů, jejichž údery byly navzájem od sebe vzdáleny desítky, ba stovky kilometrů. Při velkém nasycení tehdejšího bojiště silami a prostředky to vytvářelo podmínky k obklíčení velké masy nepřátelských vojsk v taktické a bližší operační hloubce nepřátelského uskupení.

3. Průlom a vytvoření vnitřní fronty obklíčení uskutečňovaly zpravidla střelecké divize prvosledových sborů a armád. Armádní a frontové rychlé skupiny, určené k rozvinutí úspěchu operace, byly orientovány (i když ne vždy všemi svými silami) na vytvoření vnější fronty obklíčení, s cílem zabránit hlubším operačním zálohám nepřítele spojit se s obklíčeným uskupením.

4. V průběhu těchto operací se projevovala tendence **současně obklíčit i ničit** obklíčované nepřátelské uskupení. Operační přestávka mezi dokončením obklíčení a zahájením ničení se postupně zkracovala, až téměř vymizela. V každé takové operaci se potvrzoval neobyčejný význam zásady co nejrychleji rozdělit obklíčené uskupení na menší izolované části, které bylo třeba co nejrychleji zničit. Tak se postupně měnil charakter bojové činnosti vojsk na vnitřní frontě obklíčení, která již nemusela být souvislá a statická, jak tomu bylo např. po dovršení obklíčení stalingradského uskupení německo-fašistických vojsk pod velením maršála Pauluse v lednu 1943.

5. S růstem kvality a pohyblivosti úderných uskupení armád a frontů se prostor obklíčení fašistických vojsk zvětšoval. Do obklíčení se dostávaly i nepřátelské zálohy přiváděné z hloubky nebo ze sousedních úseků fronty (jak tomu bylo např. v běloruské operaci v červnu—červenci 1944).

Podmínky obklíčování a ničení nepřítele v soudobých operacích

I při bojové činnosti vojsk, vedené s použitím jaderných zbraní a zejména bez nich, bude docházet k obklíčování nepřítele a k jeho ničení. Soudobé zbraň a bojová technika, jejich vysoké ničivé účinky, nebývalá pohyblivost a manévruschopnost umožňují používat této formy ničení nepřítele zřejmě i v dalších druzích bojové a operační činnosti než jenom v útoku.

Tak např. můžeme počítat se vznikem obklíčení nepřítele na začátku války, v blízkosti státní hranice, jako důsledek úspěšného střetného sražení za situace, kdy hlavní síly nepřátelského uskupení budou upoutány našimi vojsky příkrytí, zatímco hlavní síly armády (frontu) proniknou úspěšně na území nepřítele a ohrozí boky a týl jeho uskupení.

Podobná situace může nastat i v průběhu úspěšného rozvíjení útočné operace v hloubce nepřátelského uskupení, kdy nepřítel povede silnými zálohami protiúder. Může to být např. v situaci, kdy oslabené svazky na vnitřních křídlech prvosledových armád frontu odrážejí protiúder v součinnosti se zálohami a na bocích takto vytvořeného vlonu jsou zasazovány svazky druhého sledu armád, respektive ze vševojskové zálohy frontu, s cílem rozbít prisunované další nepřátelské zálohy a obklíčit a zničit protiúderné uskupení.

V první útočné operaci, zahájené a vedené po určitou dobu s použitím je-
nom klasických prostředků ničení, bude někdy nutné na některých směrech
prolamovat předem připravenou nepřátelskou obranu. V takových případech
bude možné (v závislosti na situaci vojsk), zvolit úseky průlomu armád tak,
aby prolomením hlavního pásma nepřátelské obrany (např. na jejím nejslab-
ším místě) a rozvinutím útoku do hloubky a do stran, bylo možné obklíčit a
zničit hlavní síly nepřátelského uskupení v obraně obdobnými metodami, jak
tomu bývalo ve Velké vlastenecké válce Sovětského svazu.

Na začátku války se může nepřátelskému hlavnímu uskupení podařit na
některém směru prolomit obranu vojsk přikrytí, způsobit jadernými údery
ztráty svazkům úderného uskupení armády a přinutit je k přechodu do obra-
ny. Bude-li mít nepřítel na daném směru ještě další volné síly, může se mu
podařit zmařit náš přechod do útoku a proniknout do značné hloubky našeho
území. K zastavení nepřátelského útoku bude nutné použít jaderných zbraní,
letectva a někdy i svazků druhého sledu armády.

V takovém případě přechod do útoku dané armády bude podmíněn množ-
stvím jaderných zbraní, které bude mít velitel armády (frontu) k dispozici,
existencí bojeschopných druhých sledů a záloh armády a frontu a zničením
vklínivšího se nepřátelského uskupení. Toto uskupení může být ničeno jader-
nými údery a protiúderem druhých sledů a záloh. Protiúder je vhodné vést na
sbíhavých směrech a jejich výsledkem může být současně obklíčování a ničení
částí nepřátelského uskupení. Jde tedy o možnost obklíčení a zničení nepřá-
telského uskupení silami protiúderného uskupení při vedení obranné operace.

Změněné podmínky vedení bojové činnosti vojsky umožňují používat i nové
způsoby ničení. Ještě v minulé válce bylo obklíčení a zničení obklíčeného ne-
přátelského uskupení hlavní formou ničení (podle zásady, že jednou obklíče-
né a zničené nebo zajaté uskupení se již vícekrát neobjeví na frontě).

Použití soudobých prostředků ničení, zejména hromadné použití jaderných
zbraní, umožňuje zničit hlavní nepřátelské uskupení na velkých plochách a
vyřadit další životně důležité objekty nepříteli.

Jestliže dříve toho bylo možné dosáhnout složitou a zdlouhavou bojovou čin-
ností velké masy různých druhů vojsk a druhů ozbrojených sil, pak použití
jaderných zbraní a jiných prostředků hromadného ničení mění podíl i úlohu
motostřeleckých a tankových svazků a útvarů na ničení nepříteli.

V operacích vedených s použitím jaderných zbraní budou mít motostřelecké
a tankové svazky za úkol využít výsledků jaderných úderů k dokončení zničení
napadeného nepříteli. Hlavní nepřátelská uskupení budou tedy ničena přede-
vším zbraněmi hromadného ničení. Tankové a motostřelecké svazky budou
zasazovány zpravidla k roztínavým čelním úderům, na nejkratších směrech
vedoucích do prostorů, kde bylo použito jaderných zbraní.

To ovšem neznamená, že v průběhu takové operace nemohou vzniknout vět-
ší či menší, víceméně izolovaná uskupení nepříteli, která budou zcela nebo
zčásti obklíčena a která bude třeba dále ničit jadernými údery a některá z nich
současně obklíčovat a ničit silami vševojskových útvarů a svazků. Mohou to
být části nepřátelského uskupení, jimž se podařilo uchovat bojeschopnost nebo
to mohou být ty síly, které nepřítel vyvedl ze zasažených prostorů k obnově
bojeschopnosti popř. i zálohy nepříteli (nebo jejich část) přisunuté z hloubky
k převzetí úkolů vyřazených nepřátelských svazků a útvarů.

Tyto nepřátelské síly, které by se mohly ihned nebo v krátké době postavit
na odpor útočícím vojskům, je třeba neprodleně ničit. Podmínky k tomu vy-

tvářejí dřívější nebo opakované jaderné údery. Bude-li to možné, vzhledem k množství jaderných náplní a odpalovacích zařízení a také s ohledem na bezpečnostní vzdálenost vlastních vojsk a charakter cíle, bude vhodné vést další jaderné údery a využít jich v zápětí vedenými údery motostřeleckých a tankových útvarů a svazků.

Bude nutné v takových podmínkách vytvářet vnitřní a vnější frontu obklíčení klasického typu? Máme-li odpovědět na tuto otázku, musíme si nejdříve uvědomit, jak bude pravděpodobně vypadat terén a vojska, na něž byly vedeny hromadné či skupinové jaderné údery. K tomu účelu je vhodné, abychom si připomněli některé mapy se zakreslenými teoreticky vyhodnocenými účinky těchto úderů, kde zóny požárů, závalů a ničení často splývají a celkově plošně převyšují nezasažený prostor. Zbytky nepřátelských sil budou v takovém prostoru zčásti znehybněny, jejich manévr bude omezen nebo znemožněn ničivými účinky jaderných výbuchů a požárů, zamořením, zátopami apod. Kolem „ostrovů“ a „ostrůvků“ nezasažených sil nepřítele vznikne určitá forma obkličovacího kruhu, který se budou snažit zbytky sil nepřítele „prorazit“.

Musíme však počítat s tím, že tento stav nepřítele nebude trvat dlouho. Ani napadené síly nepřítele a ani naše vojska nebudou v těchto těsných a nevýhodných prostorech setrávat dlouho a pasivně vyčkávat. Naopak je nutné počítat s růstem aktivity nezasažených sil nepřítele a těch sil, které postupně obnoví svoji bojeschopnost. Abychom tomu zabránili, bude nutné, aby naše vojska projevila dříve než nepřítel vysokou aktivitu, aby organizovala a realizovala potřebná opatření. Nejvýhodnějším opatřením budou nepochybně další jaderné údery, vedené na nejdůležitější uskupení a cíle nebo, není-li je možné uskutečnit, zasadit nepříteli co možná ihned údery tankovými a motostřeleckými útvary a jednotkami dříve, než se nepřítel vzpamatuje.

I zde bude platit zásada rozdělit větší nepřátelské síly na několik částí a ničit je současně. Někdy bude výhodné částí našich sil (motostřeleckými jednotkami) zablokovat cesty a přehradit směry, kudy by se mohl nepřítel pokusit uniknout z nebezpečného prostoru nebo z hrozičího obklíčení. V některých případech může funkci vnitřní fronty obklíčení nahradit souvislé pásmo požárů nebo zatopený či zamořený prostor. Vojska za útoku se musí snažit nepřítele přitisknout právě do takových prostorů.

Znamená to tedy, že vnitřní frontu obklíčení v klasickém pojetí v uvedených podmínkách nebudeme zpravidla vytvářet. V divizi (armádě) by bylo vhodné vyčlenit z nezasažených vojsk nejlépe tankové útvary a jednotky na bojových vozidlech pěchoty, které budou mít za úkol dokončit zničení izolovaných skupin nepřítele, popř. blokovat jeho některá ohniska odporu. K tomu bude vhodné použít také protitankových záloh a pohyblivých odřadů zatarasovacích.

Nepřítel se však bude snažit přehradit vzniklé trhliny a mezery po jaderných úderech. K tomu může použít záloh přisunutých z hloubky jeho sestavy nebo z jiného úseku fronty. Může také použít svých bitevních vrtulníků. Současně s těmito opatřeními se bude snažit vyvést nezasažené síly na další výhodné obranné čáry a zasažená vojska bude vyvádět do prostorů vhodných k obnově bojeschopnosti.

Abychom mu zabránili realizovat tato opatření, bude zpravidla vhodné vyčlenit další část sil divize (armády), která bude mít za úkol co nejrychleji proniknout zasaženými prostory nebo je obejít, vyjít do hloubky nepřátelského uskupení a zmocnit se výhodných čar a prostorů ke zmaření zámyslu nepřítele.

K tomuto účelu je nejlépe vhodné použít ty tankové a motostřelecké útvary a svazky, které budou nejvíce bojeschopné a budou v nejpříhodnější situaci (tj. nejdále postoupily, jsou v proudech, mají volné komunikace apod.). Prvosledové divize a pluky mohou k tomuto účelu vyčlenit předem určené odřady a vysadit taktické (vrtulníkové) výsadky. Velmi široké použití v takovém případě budou mít i jednotky bojových vrtulníků s protitankovými řízenými střelami a vrtulníky upravené k zatarasování.

Tyto rychlé, pozemní i vzdušné síly, vybavené především protitankovými prostředky, budou určeny k vytvoření určité obdoby klasické vnější fronty obklíčení. Tato vnější fronta obklíčení bude vysoce dynamická. Zesílené pluky a prapory budou pronikat zasaženými prostory na směrech, ničit za postupu jen slabší síly napadeného nepřítele a postupně se zmocňovat takových výhodných čar, odkud budou moci zabránit manévru nepřátelských záloh a v součinnosti s taktickými vzdušnými výsadky, bojovými vrtulníky a dalšími silami se budou snažit tyto čáry udržet do příchodu hlavních sil divize nebo z nich zabezpečovat zasažení dalších sil armády.

Nepřítel, jak známo, disponuje velkým množstvím aeromobilních prostředků. Proto se bude snažit vyvést z ohrožených prostorů a před úhroząou obklíčení nejdůležitější prvky bojové sestavy, místa velení a další síly a prostředky. Předem určené odřady a vzdušné výsadky bude proto nutné vybavit zvýšeným množstvím prostředků protivzdušné obrany, zvláště protiletadlovými raketovými komplety. Také ty síly, které budou blokovat a ničit nepřátelská ohnišiska odporu a nezasažená vojska, budou muset organizovat spolehlivou protivzdušnou obranu proti nízké letícím cílům.

Průběh obklíčování a ničení nepřítele

Na obklíčování a ničení nepřátelských uskupení se budou podílet hlavně motostřelecké a tankové divize prvního a druhého sledu armády, respektive vševojskové zálohy frontu. Je důležité, aby velitel armády (frontu) a jeho štáb průběžně a podrobně analyzovali situaci a včas a správně předvídali, ve kterém prostoru může dojít k obklíčení nepřátelského uskupení, správně odhadli jeho sílu a složení a podle toho včas vydělili síly a prostředky k činnosti na vnitřní a vnější frontě obklíčení. Pokud jde o sílu a složení vojsk na vnitřní frontě obklíčení je nutné závčas určit, kolik sil a prostředků a které konkrétní útvary a svazky bude třeba určit k poutání a blokování nepřátelského uskupení na méně důležitých směrech a které konkrétní síly a prostředky, v jakém množství a na kterých směrech bude třeba zasadit k rozdělení nepřátelského uskupení a k jeho neodkladnému zničení.

V zásadě můžeme říci, že k činnosti na poutacích směrech, k blokování nepřítele a k zabránění jeho pokusům o probití se z obklíčení, použijeme především prvosledové motostřelecké útvary a svazky, jejich zálohy, zvláště protitankové a pohyblivé odřady zatarasovací. V některých případech můžeme počítat i s použitím jednotek a útvarů Pohraniční stráže. Druhosledové tankové a motostřelecké divize je výhodné použít k vytvoření úderných uskupení na směrech použití jaderných zbraní, k rozdělení obklíčovaného uskupení a k jeho současnému ničení v součinnosti se svazky a útvary prvního sledu.

V činnosti velitele a štábu má mimořádný význam správné předvídání vývoje situace. K obklíčení a zničení nepřátelského uskupení nedojde náhodně

ani nenadále, ale v důsledku plánovitě, cílevědomě a rozhodně činnosti velitelů, štábů a vojsk.

Při vedení bojové činnosti s použitím jaderných zbraní budou mít rozhodující podíl na ničení nepřítele právě jaderné zbraně. Tyto budou ničit především takové síly a prostředky nepřítele, které by mohly zmařit náš zámysl na obklíčení a zničení nepřítele. Takovými objekty jsou zejména nepřátelské prostředky jaderného napadení, tanková uskupení a další. Velitel armády bude koordinovat použití útvarů taktických raket a svých prostředků k ničení nepřátelských objektů v různé hloubce a často ve stejné době.

Včasně a rychlé zničení silného nepřátelského uskupení bude též záviset na umění manévrovat silami a prostředky. Cílem manévru bude, aby vojska včas využila výsledků jaderných úderů a včas vytvořila potřebnou převahu v silách a prostředcích na směrech roztínavých úderů. Požadovanou převahu na těchto směrech můžeme dosáhnout zasazením druhých sledů a záloh divizí prvního sledu, zasazením divizí druhého sledu a přeskupením částí sil a prostředků prvosledových svazků a útvarů z pasívních směrů. Bereme však v úvahu, že uskupení vojsk k ničení obklíčovaného nepřítele budeme vytvářet často rychle, za chodu tak, aby nepřítel neměl možnost přejít do obrany a dokonce získat čas k jejímu ženižnímu vybudování. V takovém případě může dojít k nežádoucí operační přestávce a bude nutné vytvořit značné hustoty sil a prostředků na směrech našeho útoku.

Z toho vyplývá, že čím budou naše akce rychlejší, rozhodnější a promyšlenější, tím méně sil a prostředků bude nutné k obklíčování a ničení nepřítele vyčleňovat a tím více nám jich pak zbude pro rozvíjení útoku do hloubky a ke zmaření pokusů nepřátelských záloh o vyproštění obklíčovaného a ničeného uskupení.

Proto současně s otázkami obklíčování a ničení nepřítele se bude velitel a štáb zabývat i otázkami ničení hlubších nepřátelských záloh, prostředků jaderného napadení a letectva a způsoby dalšího rozvíjení útoku do hloubky nepřátelského uskupení. To klade pochopitelně značné nároky na velení vojskům. Vojskům armády budeme při obklíčování a ničení nepřátelského uskupení velet z VS armády a silám a prostředkům na vnější frontě obklíčení s využitím PVS (ZVS). Velitel armády bude na tom místě, odkud bude mít spolehlivé spojení s hlavními silami a odkud bude moci řešit hlavní úkoly řízení vojsk, v závislosti na vývoji situace. Předpokladem úspěšného velení vojskům pak je přesná a trvalá znalost situace, reálné předvídání jejího vývoje a rozhodná realizace přijatého rozhodnutí.

Nezbytným předpokladem úspěchu při obklíčování a ničení nepřítele je součinnost. Tuto organizujeme již při přípravě operace a nepřetržitě udržujeme a upřesňujeme v jejím průběhu. Velitel ji organizuje zpravidla ke dvěma obdobím:

— k obklíčení a zničení nepřátelského uskupení (k činnosti vojsk na vnitřní frontě obklíčení),

— ke zmaření nepřátelských pokusů o vyproštění obklíčeného uskupení.

Kromě běžných otázek součinnosti je třeba zvláštní pozornost věnovat vševojskovým svazkům a útvarům, působícím na roztínavých směrech, sladit činnost s vojsky na poutacích směrech a samostatně sladit činnost sil a prostředků, působících na vnější frontě obklíčení. Zvláštností přitom je, že obě části vojsk plní rozdílné úkoly v různém prostoru a čase. Z toho plyne požadavek, aby bojová činnost vojsk, působících na vnitřní i na vnější frontě obklíčení

byla podrobně a přesně sladěna s jadernými údery a údery letectva, které půjdou jak na cíle a objekty obkličovaného uskupení, tak na cíle a objekty vně tohoto uskupení. V některých případech bude nutné vést tyto údery současně, jindy postupně. Na tyto okolnosti musí velitel armády brát zřetel při organizaci součinnosti, na základě analýzy možného zámyslu nepřítele.

K usnadnění součinnosti a k dosažení soběstačnosti vojsk, působících na vnitřní a vnější frontě obkličení bude často vhodné rozdělit některé prvky operační sestavy, respektive postavit nové. Tak např. bude vhodné zřídit v armádě (divizi) dvě protitankové zálohy, dva pohyblivé odřady zatarasovací a včas rozdělit ostatní síly a prostředky, zejména dělostřelectvo, vojsko PVO a útvary (svazky) některých speciálních vojsk.

Obkličovaného nepřítele budou svazky a útvary ničit často formou vstřícných roztínavých úderů. Někdy mohou takové údery vést (nebo působit na putacích směrech) i svazky dvou sousedních armád. Tím více zde nabývá na významu jejich přesná a předem sladěná činnost, založená na přesné a vzájemné znalosti bojových úkolů, na stanovení a znalosti prostorů a doby vedení jaderných úderů, bezpečnostních opatření, čar a míst setkání, čar zastavení palby různých druhů zbraní, čar signálů a signálů vůbec, jakož i potřeba vzájemné výměny směrových důstojníků, vzájemná znalost provozních údajů rádiových stanic atd.

Na směrech úderů těchto svazků mohou být vysazeny i vzdušné (vrtulníkové) výsadky. To opět klade zvýšené nároky na organizaci součinnosti.

Organizace a udržování těsné součinnosti klade vysoké nároky na velitele a jeho štáb, na jeho tvůrčí schopnosti. Vyžaduje trvalou a přesnou znalost situace, včetně situace sousedů, pevné velení a neselehávající spojení.

Uvedené zásady velení a součinnosti při obkličování a ničení nepřátelských uskupení mohou demonstrovat na epizodě z jednoho operačního cvičení, jehož jsem se zúčastnil.

U jedné prvosledové armády došlo při odrážení nepřátelské agrese k situaci, že armáda nebyla schopna odrazit a zastavit útok silného nepřátelského uskupení v pásmu překrytí a ani se jí nepodařilo přejít do útoku. Oslabené divize prvního sledu, v součinnosti s pravým sousedem, vedly těžké obranné boje na vlastním území a pod tlakem nepřítele, který byl v převaze, se jim nedařilo udržet bráněné prostory a čáry.

Nepřítel dosahoval stále hlubšího vlonu na styku se sousední armádou. Současně se tak vytvářela příznivá situace k zasazení volných sil obou armád s cílem obklíčit a zničit vklínivší se nepřátelské uskupení a vytvořit podmínky pro přechod do útoku. Úspěchu však bylo možné dosáhnout jen za předpokladu vzájemné znalosti situace obou sousedů a koordinovanou činností jejich volných druhých sledů a záloh, které bylo nutné zasadit do rozhodné útočné činnosti (k protiúderu na sbíhavých směrech).

V důsledku nerozhodné činnosti velitele a štábu armády a nízké úrovni součinnosti se sousedy se však situace vyvíjela krajně nepříznivě. Velitel armády, který měl původně ve druhém sledu dva svazky (jednu tankovou a jednu motostřeleckou divizi), ztratil brzy iniciativu a místo, aby obě divize použil včas k aktivní útočné činnosti, byl přinucen později zasadit divize postupně. Nejprve použil motostřeleckou divizi k vytvoření hloubky obrany na směru hlavního úderu nepřítele. Se zasazením tankové divize pak otálel tak dlouho, až ji nepřítel zjistil, napadl letectvem a vážně snížil její bojeschopnost.

V důsledku nízké úrovně součinnosti a nerozhojného velení byl pak nucen nepřátelské uskupení obkličovat a ničit veliteli frontu svými silami a prostředky.

Závěr

V operacích vedených s použitím ZHN jsou jaderné zbraně hlavním prostředkem ničení nepřátelských uskupení. Motostřelecké a tankové útvary a svazky budou především využívat účinků jaderných zbraní k dokončení zničení nepřátelských uskupení a k ovládnutí stanovených prostorů a objektů.

V průběhu útočných operací může však docházet k obklíčení i větších skupin nepřítele, které bude nutné současně ihned ničit.

Soudobé zbraně a bojová technika, jejich vysoká pohyblivost a manévrovost (včetně manévru vzduchem) a důsledky použití ZHN na vojska a terén budou zřejmě vyžadovat dělit síly a prostředky vlastních vojsk na dvě části. Na část určenou k blokování a ničení nepřátelských ohnisek odporu a zasažených vojsk na část určenou ke zmaření činnosti nepřátelských záloh a aeromobilních prostředků.

V těchto podmínkách nebude zpravidla nutné vytvářet souvislé fronty obklíčení a nepřítele nebude nutné obkličovat klasickým způsobem.

Jiné podmínky mohou nastat v operacích vedených za použití jenom klasických prostředků ničení. Zde budeme naopak užívat obložných forem obklíčovacího manévru jako tomu bylo ve Velké vlastenecké válce Sovětského svazu. Fronty obklíčení budou však mít i v tomto případě dynamický ráz. Obklíčované nepřátelské uskupení bude nutné současně rozdělit na menší části a ničit je údery vojsk na výhodných směrech.